

Citiți în acest număr: Cazul Găetan din punct de vedere psiho-analitic.

ANUL II. No. 8. — 11 MARTIE 1928.

PREȚUL 8 L EI

REALITATEA

(SAU LUCRURILE AȘA CUM LE VEDEM CU OCHII)

ILUSTRATĂ

ABONAMENTE: Pe un an 350 lei;
pe 1/2 an 180 lei; pe 3 luni 100 lei.

APARE TOTDEAUNA DUMINECA
Sub Direcția năni Comitet

Redacția și Administrația:
Cluj, Str. Regina Maria, 36.

Laptele mamei n'a stricat nici uneia dintre fetițe

„REALITATEA ILUSTRATA”
revistă săptămânală

— 0 —
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Cluj—str. Regina Maria Nr. 36—Cluj
Telefon 4-46
Pentru București: Calea Victoriei 39.
Telefon 63-92

— 0 —
PREȚUL ABONAMENTULUI:
Pe un an întreg . . . Lei 350
Pe o jumătate de an . . . „ 180
Pe trei luni . . . „ 100
— 0 —
PENTRU STRĂINĂTATE:
Pentru America . . . \$5
Jugoslavia și Cehoslovacia . lei 500

— 0 —
Sub direcțiunea unui comitet
Secretar de redacție: N. Constantin

Scrisorile de dragoste

Au fost vândute nu demult, în capitala Franței, scrisorile de dragoste pe cari le primise Victor Hugo, și faptul a stârnit un interes excepțional, căci numărul lor era de cincisprezece mii. Toate fuseseră scrise de-o singură femeie, de Juliette Drouot, care își învâlnise idolul, mai mult de-un sfert de veac, într-o adorație mistică.

Impresionant numărul răvașelor, cu atât mai mult cu cât ele răspundeau altor cincisprezece mii de scrisori pe cari Hugo le trimisese femeii devotate, zi cu zi, ani de-a rândul.

Ținând seama de spiritul romantic al epocii și de prestigiul a celui ce l-a creiat, putem trage concluzia că numărul scrisorilor primite de Hugo, dela toate femeile cari îl citeau cu gene înrouate de lacrimi calde, va fi fost de cel puțin cincizeci de mii.

Fericită vremea când romanul dragostei se infiripa și se incheia cu misive bleu-pal, trandafirii și mauve, când poetul primia, în slove tremurante și parfumate, omagii cititoarei.

Omenirea este, însă, în permanentă căutare după noi prilejuri de venerație.

Poetul nu mai constituie astăzi idealul de viață al femeii. Poetul a fost îndepărtat dela vechile curți și, deasemeni, din sufletul cititoarei romantice.

În plină dezvoltare a mașinismului, relațiile se încadă și se desnoadă, grabnic, determinate de prozaice interese.

Cine își mai poate pierde vremea scriind, cotidian, o misivă de dragoste?

Câte scrisori ți-a trimis logodnica, stimate autor?

Am făcut anchetă printre contrații cari își cântă durerile în versuri mai mult sau mai puțin melancolic și răspunsul a fost pe dea'ntregul edificator: în afară de avertismentul băncilor la cari au datorii, poșta nu le-a adus nimic.

Misivele de dragoste blu-pal, trandafirii și mauve, erau adresate până mai eri tenorilor. Sunt adresate astăzi actorilor de cinematograf dar și locul acestora în sufletul atât de nestatornic al femeii începe să fie uzurpat de boxeurul boccia, cu fălci avariate.

I. Pas.

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

DIN viața politică internă nici o schimbare. Lumea așteaptă cu înfrigurare vădită, adunarea partidului național-tărănesc dela Alba-Iulia. Nemulțumirea în țară, mai ales din pricina situației economice tot mai rele e mare. Așa încât fiecare dorește o schimbare așteptând dela această schimbare o îmbunătățire.

După adunarea dela Alba-Iulia partidul național-tărănesc intenționează să facă o întrunire la București. Guvernul este alarmat. A dispus mobilizarea unui nou contingent de jandarmi.

Relațiile între partide sunt încordate. Lucrul nu e deloc îmbucurător.

Se svonește că guvernul ar intenționa să nu aprobe întrunirile plănuite de opoziție și eventual să scoată chiar la suprafață pe aversceni, din volbura în care zăceau aproape înecați. Șeful partidului liberal e gata să facă orice spre a împiedica ajungerea la putere a național-tărăniștilor.

Comunicatul dat presei ungare în legătură cu propunerea d-lui Titulescu, și prin care s'a afirmat că Ungaria ar datori României o despăgubire numai de 11 milioane aur, a provocat umire la Geneva. Liga Națiunilor a remarcat că Ungaria confundă sumele datorite din timpul moratorului, cu însăș datoria de reparație, fixată conform tratatului dela Trianon. Prin articolul 11 al convențiunii din 11 Martie 1922, la care România a aderat împreună cu Marea Britanie, Franța, Italia și celelalte state aliate, s'a stabilit că minimul reparațiilor austro-ungare îl formează totalul bunurilor cedate plus datoriile de liberație, plus o sumă de 6 miliarde coroane aur. Ne miră mult faptul că Ungaria în loc de a fi recunoscătoare pentru că i-s'a acordat mo-

ratoriul pe timp de 20 de ani, îl confundă în mod voit cu stingerea datoriei.

Nu numai la București, dar în toată țara crima făptuită de un așa numit reprezentant al clasei boierești, George Găetan, a stârnit ade-vărată revoltă.

După afacerea stupefiantelor, după fraudele dela Monitorul Oficial, crima lui George Găetan vine să arate două lucruri: pe deoparte că există un adânc putregai în clasa ciocoiască, pe de alta că jocul de cărți care e la temelia tuturor fraudelor și crimelor enumerate, e prea îngăduit de către autorități.

Există o categorie de oameni care-și petrec viața în trândăvie și cărora le trebuie tot mai mulți bani. Aceștia au transformat noaptea în zi și dacă ajung la strânsoare, dacă pierd banii la cărți nu caută mijlocul prin care să și-i procure iar: unul face exerocherii și fură din bugetul țării, alții caută uitarea în stupefiante, un al treilea, cum a fost Găetan, nu pregetă să-și omoare iubita, cu viclenie, cu o mână mângăindu-o iar cu alta lovindu-o de moarte, numai spre a o prăda.

Moravurile trebuie îndreptate, căci se pare că nu avem de a face numai cu unele cazuri singuratic. Un ziarist de talent, d-l Pamfil Seicaru, biciuind în gazeta sa pe cei câțiva netrebniți cari se intitulează cioci și fac fapte mârșave, a fost atacat de unul dintre ei și lovit grav, chiar la redacția foii sale. Situația astfel pare mai gravă de cum s'ar crede.

Dumneca trecută la Geneva a avut loc conferința obișnuită a delegațiilor micii înțelegeri și s'a examinat afacerea mitralierilor de St. Gothard, precum și problema dezarmării.

IN PURGATORIUL RUȘESC

Zinowiew și Trotzky, adresându-lui Stalin: „Râde bine cine va rîde la urmă! Va sosi ziua în care vom prăji în propriu-ți cuptor” (Ceca)

PREDICATORUL PACII ÎN HAVANA

Predica d-lui Coolidge către Europa ar fi foarte frumoasă dacă Tribuna de pe care a vorbește n'ar avea acest aspect

(Kladderadatsch, Berlin)

DEPORTAREA MEMBRILOR OPOZIȚIEI ÎN RUSIA

Umbra lui Karl Marx: și toate acestea se fac în numele meu! (Notemkraker, Amsterdam)

AMERIKA—EUROPA, AMERIKA—NICARAGUA

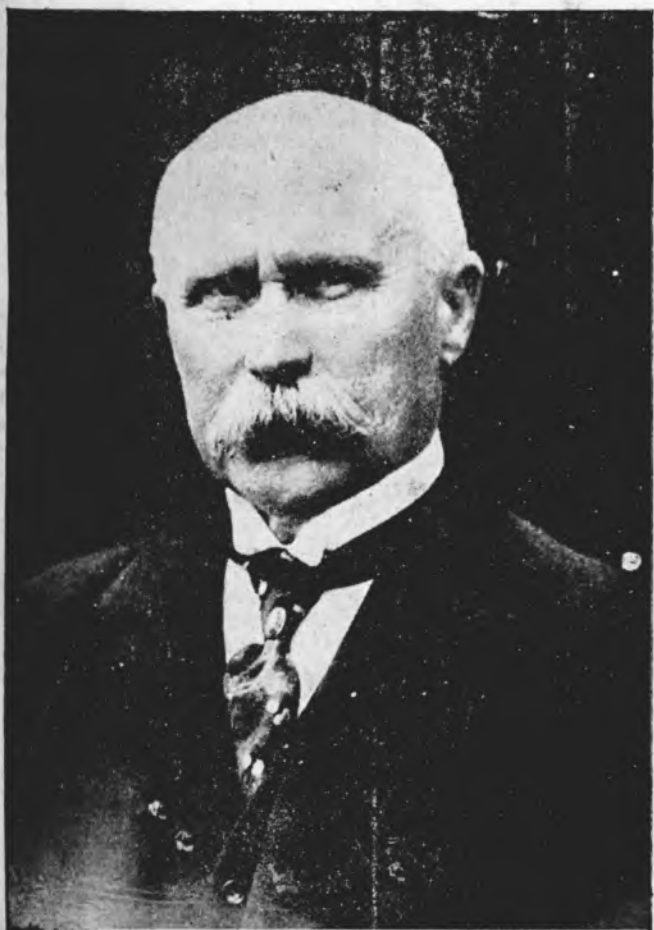

Mâna dreaptă nu trebuie să știe ce face stânga

Ce a văzut mai întâi comisia engleză Simons în India: studenții universității din Bombay care cer guvernului englez o hotărâre în chestiunea Home-Rule-ului indian

Actualitățile săptămânii

Generalul Petain pleacă!

Generalul Petain actualul inspector general al armatelor franceze și membru în Consiliul superior de războiu, părăsește funcțiunile sale. Aceasta va produce mari schimbări în comandamentul armatelor franceze

Generalul Gnilleaumant, urmașul probabil al generalului Petain ca inspector general al armatelor franceze și membru în Consiliul superior de războiu

Cine va lua moștenirea

Sucesiunea lui Coolidge e deschisă

Candidații americani

Într-unul din numerile noastre anterioare am publicat fotografiile candidaților la președinția Statelor Unite. Reproducem pe aceiași candidați după cum îi vede caricaturistul Savary (Paris)

Charles Evans Hughes,

Lowden,

Herbert Hoover,

Chas Dawes,

Gubernur Al. Smith

(16)

J. H. Rosny

Roman din timpurile preistorice tradus de N. C.

PARTEA II.

CAPITOLUL VI.

Viața printre Mamuți

CAM păzise bine Focul. Ardea limpede și curat, în cușca lui, atunci când Naoh îl regăsi. Și cu toate că era ostent peste măsura, cu toate că rana îi mușca din carne, cum mușca un Lup și că îi văzuse capul de ferbincă, Fiul Leopardului avu o clipă de deplină fericire. În pieptul său lat bătea întreaga nădejde a neamului omenesc, mai frumoasă prin aceea că, deși își dădea seama de ea, el nu cugeta la moarte. Tineretea svăcnă intră în insul și oricât de scurtă era prevederea sa, aceasta însemna totuși veșnicia. El văzu mlaștinile din primăvară, când trestia își înalță toate împreună săgețile lor fragede, când plopii, aninii și sălcioile își îmbracă striaștele lor verzi și albe, când lișițele, bătlanii, gustușucile, și pitigoi se chiamă unii pe alții, când ploaia cade atât de veselă, ca și când însăși viața ar cădea pe pământ. Și în fața apelor, și deasupra erburilor și printre copaci, înfățișarea viitorului avea chipul Gamlei.

După ce Naoh își isprăvi visul, în fața Focului, dânsul culese rădăcini și ierburi fragede, spre a le aduce primos capeteniei Mamuților, căci înțelegea dânsul că pentru ca alianța să fie trainică, trebuia să fie innoită în fiecare zi. Numai după aceea, când Nam lua paza, se duse să-și aleagă un culcuș, în mijlocul cirezii celei mari și se culcă:

— Dacă Mamuții părăsesc pășunea, spuse Nam, voiu trezi pe Fiul Leopardului.

Pășunea e mănoasă, răspunse Naoh: Mamuții vor paște până de seară.

Căzu într-un somn adânc ca moartea.

Când se deștepta, Soarele se cobora deasupra savanei. Nouri de culoarea șistului se îngâmădău și acoperiau încet discul galben, asemănător unei flori uriașe de sufăr. Naoh își simți mădularele

ca frântă din incheieturi: ferbintele ale ei curgea prin cap și prin șira spinării; dar văzuse din urechi slăbia și durerea din umăr se mieșora.

Se ridică, privi mai întâi Focul, apoi întrebă pe străjer:

— Kzammii s'au înapoiat?

Nu s'au depărtat încă... Așteptă pe malul Fluviului, în fața Ostrovului cu plopii cei înalți.

— Bineț răspunse Fiul Leopardului. Nu vor avea Foc, în timpul nopților umede; își vor pierde curajul și se vor întoarce la oarda lor. Nam să doarmă și el.

Pe când se întindea, pe un pat de frunze și licheni, Naoh îi cercetă pe Gaw, care se sbuciuma în vis. Flăcăul era slăbit, pielea îi ardea: sufla cu greutate, dar sângele nu-i mai curgea din piept. Voevodul, gândindu-se că nu se va cobori încă în adâncurile pământului, se plecă deasupra Focului, cu mare dorință de a-l vedea crescând, într-un jărătic de crăci uscate.

Dar amăna această dorință, pentru zilele următoare. Căci trebuie mai întâi să capete învoire, dela șeful Mamuților, ca Ulhamrii să petreacă noaptea, în tabăra lor. Naoh îl căută cu privirea. Il zări, singuratic, după obiceiul său, spre a străjui mai bine turma și a cerceta cu mai multă atenție împrejurimile. Paștia lăstari al căror vârf de abia se ridica, deasupra pământului. Fiul Leopardului culese rădăcini de ferigă, bune de mâncat; găsi de asemenea și bob de baltă; apoi se îndreptă către marele Mamut. Animalul, la apropierea sa, încetă să mai roadă lăstarii fragezi; își mișcă domol trompa piroasă; ba chiar făcu câțiva pași în spre Naoh. Văzându-l cu mâinile încărcate de nutreț, dânsul se arătă mulțumit și începea chiar să simta dragoste pentru

om. Nomadul îi întinse merindele, pe care le ținea la piept și îi spuse:

— Voevod al Mamuților, Kzammii n'au părăsit încă Fluviul. Ulhamrii sunt mai puternici decât Kzammii, dar ei nu s'au depărtat decât trei ori două mâini. Ne vor cănd ceilalți sunt mai numeroși decât trei ori două mâini. Ne vor omori, dacă noi ne depărtăm de Mamuții!

Mamutul, săturat o zi de pășcut, mânca încet rădăcinile și bobul. Când isprăvi, se uită la Soarele care apunea, apoi se culcă la pământ, în vreme ce trompa sa se încolicea pe jumătate, peste mijlocul omului. Naoh înțelese că învoiala era deplină, ca va putea aștepta însănătoșirea sa și aceea a lui Gaw, în tabăra Mamuților, la adăpost de Kzammii, de Leu, de Tigru și de Ursul cenușiu. Poate i se va îngădui chiar să aprindă Focul mistuitor și să guste dulceața rădăcinilor, a castanelor și a cărnurilor fripte.

Între acestea, Soarele se mrosea în asfințitul larg, apoi aprinse nouri minunați. Fu o seară roșie, ca o floare de belșiță, galbenă ca o livadă de pintenei, viroice ca și candelarele pe un țarm de toamnă, focurile sale scormoniau adâncimea Fluviului; fu una dintre seriile frumoase ale pământului muritor. Ea nu plasmui făcături nemărginite, cum fac amurgurile de vară; dar se alcătuiră lacuri, ostroave și peșteri, plămădite din lumina de magnolia, de stânjenei și de răsuri a căror strălucire mișca sufletul salbatic al lui Naoh. Se întreba cine oare aprindea aceste nemărginite, fără număr, ce fel de oameni și ce fel de animale trăiau dincolo de munții cerului.

De trei zile Naoh, Gaw și Nam trăiau în tabăra Mamuților. Kzammii răsbunători dădeau mereu târcoale, pe malurile marelui Fluviu, în nădejdea de a putea prinde și de a mânca pe oamenii cari le înșelase viclesugul, își răsese de puterea lor și le luase Focul.

Naoh nu se mai temea de dânsii, alianța sa cu Mamuții fiind desăvârșită. În fiecare dimineată puterea lui era mai sigură. Capul său nu mai văzuse rana din umăr, puțin adună, Ulhamrii, urcați pe vr'o movoilă își sfidau adversarii. Naoh striga:

— Dece vă tot rotăți, în fața Mamuților și al Ulhamrilor? Fața Mamuților voi sunteți ca căldu, în fața Ursului celui mare. Nici măciuca, nici securea vr'o Kzammii nu poate să se împorocă măciucii sau securii lui Naoh. Dacă nu plecați către țințele voastre de vânătoare, noi vă vom întinde curse și vă vom omorî.

Nam și Gaw scoteau strigător de războiu, amenințând cu lițele; dar Kzammii nu încetă să dea târcoale printre trestii, pe maracini, pe câmpie, sau pe sături sicomori, frasini sau plopi, odată tăsnia câte un spate și vâta un cap cu părul mare; vr'o umbră nedeslușită care mișca prin întuneric. Și deși fără teamă, urau această apropiere dușmănoasă. Ea îi împedea să se îndepărteze, spre a cerceta în amenința viitorul, căci în cel urmă trebuiau să părăsiască pământul, spre a se înapoia la noaptea. Fiul Leopardului se gândea la mijlocul de a îndepărta pe mâni de pe urmele sale.

El continua să aducă primos capeteniei Mamuților. De trei ori îi aduna hrană fragedă, petrecea multe clipe, stând dânsul și căutând să-i înșelă graiul și să-l facă înțeleș pe al Mamuților asculta bucurios, curioș omenesc, elătina din cap și gânditor; uneori o lumina de scântea în ochiul său caprău, își încrețea pleoapa ca și când îi răs. Atunci Naoh se gândia:

„Marele Mamut înțelege încă, dar Naoh nu-l înțelege încă. Totuși, își faceau semne a ror înțeles nu era îndoielnic care era în legătură cu hrana. Nomadul striga:

Mamutul se apropia numai cât, chiar dacă Naoh era ascuns, căci știa bine că e vorba de cini, de mlaștici proaspete, de fructe. Încetul cu încetul începu să se cheme unul pe altul, fără pricina. Mamutul scotea labieră domol; Naoh articula labă sau două. Erau mulțumiri a fi unul alături de altul. Un așeză la pământ; Mamutul îi făcea ocol, și uneori, în joacă, îl binișor, încolicea în trompa.

— Iată!

Ca să-și ajungă ținta Naoh runcise războinicilor săi să a primos celorlalți doi mamuți, erau capetenii, după ceel unii cum aceștia erau acum obișnuți nomazii, ei împărțeau dragă care li se cerea. În urmă, învățase pe cei doi flăcăi cum trebuia să obișnuiască pe gigas vocea lor, așa încât în a cămă Mamuții veniau în fuga la șutul lui Nam și a lui Gaw.

Ulhamrii avură parte de o fericire. Întro seară înainte de șitul amurgului Naoh îngercrângi și ierburi uscate și se mese să le dea foc. Aerul încoros destul de uscat, și vântul te slab. Și flacăra crescuse multă neagră de fum, apoi curăță dutoare și de culoarea aurorii.

Mamuții alergară din toate părțile. Capetele lor mari se vedeau de se înainte și ochii lor străluciră neliniște. Cei mai nervoși și

Misterul măștilor

NOI cu toții suntem chinuți de dorința de-a ști ce se găsește dinapoia aparențelor. Căci orice vede omul, orice cuprinde cu ochii, înseamnă pentru dânsul posesiunea, cel puțin în fantazie. Și deoarece îndărătul măștii se găsește ceea ce nu vedem, ceea ce dorim în mod neprecis ceea ce așteptăm, neprevăzutul, de aceea mai mult decât orice masca exercită asupra

Silenelor oamenii întrebunțau deasemenea măști.

Teatrul, la popoarele antice, a derivat din serbările religioase și întrucât acelea folosiau masca, spre a reprezenta diferite divinități, măștile au rămas și în opera dramatică de mai târziu, atât la tragici, cât și la autorii de comedii. drept simbol al personajului și caracterului celui reprezentat.

La serbările misterelor eleuzine, preotul purta emblema zeului său, portul același și simbolul său: el

Măști din carnaval

noastră o influență tainică, o influență magnetică.

În viață, fiecare dintre noi a avut prilejul deodată să desvăluie imaginea acoperită. Și fiecare dintre noi a fost desamăgit. Căci ade-

Nu sunt câini, sunt oameni

vărul n'are niciodată farmecul cu care-l îmbracă închipuirea.

Primul scop al măștii a fost să sperie și misterul său a avut în totdeauna o influență deosebită asupra oamenilor.

În primele timpuri ale omenirii cortegiile de înmormântare se îmbrăcau în măști de morți și se pare că motivul acestei mascări era de a înspăimânta pe oameni și de a păzi astfel mortul, care era dus la locașul de veci.

La greci și la romani, în timpul serbărilor lui Bacchus sau ale lui Dionisios, la orgiile Satirilor și ale

Figuri grotești din carnavalul european.

apărea mascat, atunci când aducea jertfă.

Tibetani purtau mască numai în scopuri religioase. Nașterea unui copil era sărbătorită prin dansuri, executate de oameni îmbrăcați în măști de animale. Egiptenii transformau în mumii morții lor, spre a evidenția mai bine majestatea morții.

Intotdeauna măștile înspăimântătoare au avut un efect mai puternic asupra sufletului omeneșc, decât toți pieroșii, paiții, sau colombinele gingașe. Astfel Edgar Allan Poe a scris una dintre cele mai tulburătoare poezii ale sale în „masca morții roșii”, descriind

Căci cunoșteau Focul! Li înfălniseră pe savană, sau în pădure, când se năpustise fulgerul, și el îl urmărise, cu trosnete înspăimântătoare; suflarea lui le ardea carnea, mușcătura lui străpungea pielea invulnerabilă; cei bătrâni își amintiau de tovarășii prinși de această armă îngrozitoare și cari nu se mai înapoiaseră. De aceea priviau cu teamă și cu amenințare această flacără, în jurul căreia stăteau micile animale verticale.

Naoh, înțelegându-le nemulțumirea, se apropie de marele Mamut și li spuse:

— Focul Ulhamrilor nu poate fugi; el nu poate crește printre ierburii; nu poate să se svârle asupra Mamutului. Naoh l-a întemnițat într'un loc, unde nu ar găsi nici un fel de hrană.

Urișul, adus la zece pași de flacără, o privia, mai curios decât semenii săi, și pătruns de o încredere tainică. Văzând pe prietenii săi slabi, atât de liniștiți, se liniști și el. Deoarece îngrijorarea sau calmul său călăuzeau de multă vreme și îngrijorarea sau calmul cirezii, toți, puțin câte puțin, nu se mai temură de Focul nemișcat al Ulhamrilor. După cum se temeau de Focul groaznic care alergă pe câmpie.

Astfel, Naoh purtă hrăni flacără și împărăștia negurile. În seara aceea el gustă carnea rădăcinilor, ciupercile Egipte și se desfătă.

Între a șasea zi, prezența Kzammilor deveni și mai nesuferită. Naoh își recăpătase acum toate puterile; trândăvia îl apăsa; zarea îl chema spre Miazănoapte. Fiindcă văzuse că-leva trupuri păroase ivindu-se printre platanii, mânia îl cuprinsese și mai tare. Dânsul spuse:

— Kzami nu vor mânca din carnea lui Naoh, a lui Gaw și a lui Nam!

Apoi își chemă tovarășii și le spuse:

— Veți chema Mamuții, cu care ați încheiat alianță, și eu voi lua pe căpetenia cea mare. Astfel vom putea lupta cu Măncătorii de oameni.

Ascuzând apoi Focul, într'un loc sigur, Ulhamrii porniră la drum. Pe măsură ce se departau de tabără, dădeau de mâncare Mamuților, iar Naoh, în răstimpuri, le vorbea cu grai blând.

Totul la oarecare depărtare, uriașii șovăiră. Simțul răspunderii lor, față de turmă, creștea cu fiecare pas. Se opriau, își întorceau capul către apus. Apoi, încetară să mai înainteze. Și când Naoh scoase strigătul său de chemare, căpetenia Mamuților răspunse și el chemându-l. Fiul leopardului se întoarse, își petrecu mâna pe trompa aliatului său, spunându-i:

— Kzami sunt asemeni printre lăstarii! Dacă Mamuții ne-ar ajuta la luptă ei n'ar mai îndrăzni să dea lăncile taberei!

Căpetenia Mamuților stătea nepăsătoare. El privia mereu îndărăt, la turma îndepărtată a cărei soartă o călăuzia. Naoh știind că Kzami erau asemeni la câteva bătăi de săgeată nu se putu hotărî să părăsiască atacul. Se strecură, urmat de Nam și de Gaw, printre ierburii. Lăncile văzând mai mulți Kzami se ridicară din mărăciș spre a ochi mai bine

pe dușmani; și Naoh dete un chiot lung și puternic de chemare.

Atunci, căpetenia Mamuților pară să înțeleagă. El aruncă în văzduh sbierătul său năprasnic, care aduna turma, și se năpusti, urmat de ceilalți doi Mamuți asupra Măncătorilor de oameni. Naoh, rotindu-și mâciuca, Nam și Gaw ținând securea în stânga lor și câte o sulită în cea dreaptă, năvăliu și ei, strigând răsunător. Kzammii, înspăimântați, se împrăștiară printre buruieni; dar Mamuții fuseseră cuprinși de furie; ei atacau pe fugarii, cum i-ar fi atacat Rinocerii, în vreme ce de pe țărmul Marelui Fluviu se vedea turma alergând în cete sălbatic. Totul trosnea în drumul animalelor năprasnice; fizele ascunse, lupi, șacali sau căprioarele, cerbii, caii, saigele, mistreții se ridicau în zare și fugiau, ca în fața unui fluviu în revărsare.

Marel Mamut ajunsese cel dintâi pe un fugar. Kzammul se svârli la pământ, urlând de groază, dar trompa mușchiuloasă se îndoi, spre a-l apuca: Ea asvârli pe om drept în sus, la zece coți deasupra pământului, și când recăzu, una dintre labele uriașe îl strivi, ca pe o gănganie. Apoi un alt Măncător de oameni își dete sufletul, sub colții celui de al doilea Mamut; se văzu după aceea un războinic, încă tânăr, svărcolindu-se urlând și suspinând, într'o strățere de moarte.

Turma sosia. Năvala ei trecu prin ierburii; o învălmășeală de mușchi acoperi câmpia; Pământul palpită, ca un piept viu; toți Kzami care se găseau în cale, dela marele Fluviu până la movile și până la pădurea de frasinii, fură prefăcuți într'un terciu însângerat. Numai atunci, furia Mamuților se domoli. Căpetenia, oprindu-se la poalele unei coline, dădu semnalul de pace: toți se opriră, cu ochii strălucitori încă, cu coastele fremătând de mânie.

Kzammii scăpați de prăpăd, fugiau năucii către Miazăzi. Numai era nici o teamă că vor întinde curse; renunțau pentru totdeauna să urmărească pe Ulhamrii și să-i mănânce; dădeau oardei lor noutatea minunată a unirii între Oamenii de Miazănoapte și între Mamuții, a cărei legendă avea să se perpetueze la neamărate generații.

Plătim 100,000 de Lei

în schimb la 1200 Lei fără examinare medicală, ori cui, până la etatea de 85 ani, care se înscrie la Instituția noastră:

„AMERICA”

Prima Soc. de Asigurare și Bancă

TURDA:

Piața Mare No. 29

Grăbiți cu toții a-vă înscrie.

Primim agenți destoinici.

Căutăm agenți în toată țara cu provision mare.

Furnizorul Curței!

Regale Române

Numai la marele magazin

HENRY S. BRAUNFELD

CLUJ, Piața Unirii No. 15.

Telefon interurban 6-43

Prețuri ieftine, fixe!

Service — Tacâmuri „CHRISTOFLE” PARIS și Articole de menaj în alpaeca argintat „WÜRTEMBERGER”

VĂNZAREA EXCLUSIVĂ Ceasornice „JUNGHANS” de salon și birou.

DEPOZIT PRINCIPAL precum și Argintărie, Bijuterii de fine, Obiecte de artă Ceasornice de precizie

gluma tragică a unui necunoscut, care imitând ciurma a determinat astfel izbucnirea ciurmei în ținut.

Vechii mexicani își mascau zeii, când băntuiau vr'o epidemie sau foamete, sau când se îmbolnăvia regele. Deasemenea serbările religioase ale canibalilor se fac mascate.

Pentru mascare, oamenii se slujesc și s'au slujit de tot ce le putea acoperi trăsăturile: își mânjiau fața și capul cu funingine, cu ce-

potriva deochiului, împotriva vrăjitoriei și a spiritelor rele.

Călătorii și muzeele etnografice ne arată că măștile se schimbă după localitatea geografică și că mascarea e un colorit local: popoarele mai puțin puternice au măștile cele mai îngrozitoare, pentru că acele popoare posed o fantazie cu atât mai mare, cu cât puterea lor corporală e mai mică. Prin mascare, popoarele primitive au aceeași tendință pe care o are pi-

sta o mască, cu cât e mai groznică, cu atât are un efect mai mare.

Căci nimic nu mișcă sufletul omenesc atât, cât goana după cele tainice. Lumea ar părea uscată, îngustă și rece dacă n'ar exista atracția romantică a necunoscutului, în noi. Viața ar părea plictisitoare și sarbădă, dacă n'ar fi visele de aur care nu se îndeplinesc niciodată și care dau vieții aspecte strălucitoare, pe care ea nu le are. Odată masca pusă, toate convențiunile dispar, omul are toate libertățile.

Masca în fața ochilor și fiecare se comportă astfel după cum este, căci atunci celalt nu știe cine este. Pare de sigur curios și nu e un simplu aforism, că omul e mai adevărat cu mască, decât fără mască.

Determinat de dorința de a odată real, adevărat, neprefăcut de-a apărea ca să spunem astfel nemascat, omul se maschează. În această dorință trebuie să vedem bucuria mare cu care e primit, în fiecare an, carnavalul, în lumea civilizată.

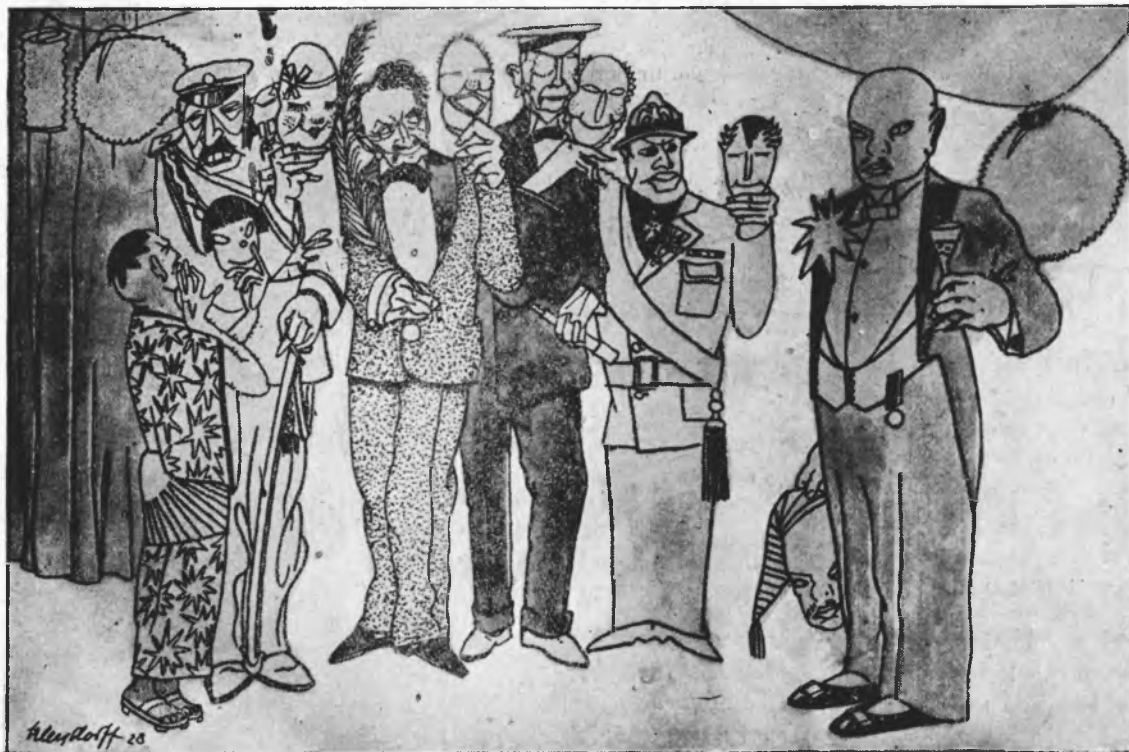

O scenă de carnaval (după un desen de Paul Gavarni): „Dar Lili, nu-ți pune nimica, că eu sunt?”

nușe, cu cretă, cu noroi, cu drojdie de bere sau cu spumă. Grecii aveau măști din scoarță de copac, din lemn și fildes, din argint și aur, iar la culesul viilor purtau măști de frunze.

Măștile slujesc ca talisman im-

sica când, spre a împune mai mult, își încovoie spatele, sau cocoșul când își sbârlește penele, spre a apărea mai mare. Tendința este de a împune, de a înspăimânta, de a se schimba, și pentru acest scop orice mijloc este bun. Pentru acea-

Carnavalul la Liga Națiunilor.

Suntem fericiți de a informa cetitorii noștri cum că Majestatea Sa Regele a binevoit a conferi Ordinul „Steaua României” în gradul de Ofițer, domnului Conte G. de Laigue, Consulul Franței la Cluj.

Anchetele noastre

Frumoasele cochete încușate din B-dul Pake și din împrejurimii an Salonul de coafură ce atâta vreme le-a lipsit. Conduc de d-l Gheorghe Tomuția, om muncitor, laborios și cunoscător în materie până la admirație, acest salon — prevăzut cu raioane pentru doamne și pentru domni — situat în stația „Horei” a tramvaielor 14 și 24, a întrecut în curățenie, igienă și execuție, toate saloanele de coafură din cartierele bucureștene rivalizând cu saloanele din centrul „Realității”

Individul și societatea

Considerațiuni asupra cazului George Găetan

FĂGĂDUIND a reveni asupra acestei chestiuni, atunci când vor fi cunoscute toate amănuntele furoasei crime, cât și viața criminalului în cele mai mici detalii și cu influențele ce le-a suferit, dăm astăzi o privire generală asupra tuturor cazurilor similare, cu mici înșurșuri în sfera de activitate a lui Găetan, atât cât ne sunt îngăduite de cele ce se știu despre el.

A privi pe Găetan din punct de vedere lombrobian, sau a-i face un portret frenologic, înseamnă a ne înapoia la știința altor vremi, fără a lămurii îndeajuns apariții spontane și neașteptate ale răului, mai ales acolo unde pare că binele sălășluiește și frumosul strălucește. Deci nu vom căuta în gestul odios al criminalului de azi, păcatele părinților lui.

Pe de altă parte nu vom căuta să înțelegem această faptă criminală ca fiind expansiunea violentă a unui organism născut fără pată, și pe care apoi societatea l-ar fi pănșat până într'atâta încât l-a făcut criminal. Deci vom lăsa să doarmă în pace cu părerile sale pe ilustrul J. J. Rousseau.

A vorbi despre alte considerațiuni asupra crimelor și criminalilor, ar fi să le înșirăm, pentru ca, în urmă să le înălțurăm.

Azi, orice manifestare omenească, bună sau rea, trebuie interpretată după principiile bine stabilite ale genialului revoluționar al psihologiei, Sigmund Freud.

Copilul nu se naște curat ca un inger, decât în familiile care nu pot să-și dea seama, din o prea mare iubire, sau din neprețepere, de firea hotărât diavolească a micului odor.

Tot ce mintea poate concepe ca abject, odios, pervers și uneori criminal în sufletul copilului se găsește în mod natural. Freud spune că orice copil e „polimorf pervers”. Instinctul sexual nu e diferentiat de cel de nutriție. Satisfacerea foamei e și o potolire a sexualității.

Copilul, la început duce totul la gură, ca să poată aprecia dacă îi place sau nu, căci doar prin sugere și lingere poate el aprecia. Mamele pot să-și dea perfect de bine seama de acest lucru, căci ele știu cât de lipsit de silă e un copil. Lui nu-i e scârbă de nimic totul gustă.

Astfel copilul e un autoerotic, se masturbează bucal.

În urma înfărcării, copilul intră în faza ano-recto-urinaro-erotică, când actul defecațiilor și al urinării încep să-l intereseze, producându-și plăceri în diferite feluri, în a căror descriere nu vom intra aici.

Familia și în special mama, caută chiar din primele luni să înlăture apucăturile rele ale copilului. Școala și cei din jurul lui vor desăvârși, în urmă, această operă de educație.

Copilul isbindu-se de restricțiunile impuse începe să știe singur ceace

o permis, să facă, și astfel se naște conștiința. Cu cât această conștiință pare a fi mai severă, cu atât tendințele ascunse al copilului vor fi mai puternic respinse. Prin urmare se începe o luptă între inconștientul, care cuprinde eul individual și conștientul care reprezintă societatea, deci care e eul social al fiecăruia.

Cu timpul tendințele copilului sub presiunea educațiunii, din manifeste devin latente și uitate. Cei mai mulți indivizi nu-și mai aduc de loc aminte de cele ce-au făcut când au fost mici, prezintă deci o „amnezie infantilă” după cum o numește Freud.

Energia acestor tendințe, nu se pierde, ea e la baza tuturor manifestărilor noastre, însă transformată înii și-o cheltuesc făcând sporturi, sau alte manifestări fizice, alții creînd capodopere artistice și literare, sau înaintând în aridul câmp al științei, în fine orice indeletnicire e o deviație a acestor tendințe din prima copilărie. Diferența dintre oameni o face capacitatea de deviație, de sublimare a acestor tendințe. Gazetarul al cărui condei se înfige, în fiecare zi, în inimile netrebnicilor, are în inconștient o plăcere sadică de a nimici, dar această dorință a fost sublimată, într'un chip minunat; gazetarul devenind astfel, apărătorul unei societăți normale tip.

Sunt unii indivizi, cari fie că au fost refractari la modelare sau ascunși, părând că au primit în psihicul lor controlul societății, fie că societatea, mediul înconjurător, fiind ea însăși regresată, perversită nu a putut să determine latența tendințelor lor din copilărie, apar, atunci când ies din societatea obișnuită lor ca monștrii sociali. În acest din urmă caz ar intra și George Găetan.

Acei care l-au cunoscut intervin pentru el, lovesc pe cei ce caută să facă lumină pentru că toți ducând o viață fără îngădirea conștiinței, eul lor individual nu admite nici o împotrivire, nu conștețe, — cum nu conștețe eul individual al oricărui — că poate să facă sau că a făcut un rău.

Privăți de controlul eului social, de severitatea conștiinței, și-au lăsat libere, fără frâu tendințele din inconștient, și în chipul acesta, prin o ațătare continuă, prin o răscolire a acestui noroiu ancestral, toți au regresat în faza primei copilării, când încercau totul cu gura, când se desfătau în plăceri ano-recto-urinare.

Orice om care n'a știut să-și înfrâneze la timp păcatele din inconștient și apoi să le devieze pe căi admise de societate, se va găsi, într-o zi, în fața zidului societății și atunci sau va înnebuni, sau, ascultând de vocea eului individual, va căuta să spargă acest zid, devenind prin urmare iar un polimorf pervers, așa cum era în copilărie.

Din rândurile acestor perversi, cari trăiesc cu toții în cea mai puturoasă mocirlă și care se caută unii pe alții pentru a-și da reciproc iluziunea că așa trebuie trăită viața, se recrutează „peștii”, cartoforii, delapidatorii, escrocii, criminalii, etc.

Astfel au conceput rostul vieții Bonat, Garnier și Calmette La Science, bandiții automobiliști, ghilotinați în Franța înainte de războiu; astfel a conceput-o Găetan și desigur la fel o concep și ceie îl milesc.

cu deosebirea că aceștia din urmă dacă nu au noțiunea pedepsii morale, le e teamă de sancțiunea concretă a legilor.

E posibil să fi fost cu roș și mai sdravăn bătută când erau mici.

Fiindcă veni vorba de bătaie, socotim că parlamentul care va vota legea bătaiei publice, alături de pedeapsa cuvenită, pentru orice infracțiune penală, va fi, cu drept cuvânt, numit parlamentul salvator.

Doctor Omega.

Omoritorul de copii Hickmann din Los Angeles un băiat de 17 ani, își primește senin sentința de condamnare la moarte

Copii ofițerilor de marină american exercitându-se pentru prima dată în box

Nu-ți bate capul! Căsătorește-te cu cine ți-e drag

Despre cele materiale se va îngriji

Societate Română de Asigurare „Fericirea”

Prin un sistem cu totul nou american, în termen de 6 luni, cu mică contribuție, vă puteți asigura o zestre de 100.000 (mii) până la 1.000.000 (milion) lei. Tot prin acest sistem puteți creia fericirea decurândului născut sau moștenitorului dv. Adresați-vă cu încredere **Oficiului nostru Regional, Cluj, Str. Regina Maria 36**, unde veți primi lămuririle necesare.

Angajăm achizitori destoinici garantivi cu plată bună.

Noapțile orașelor mari

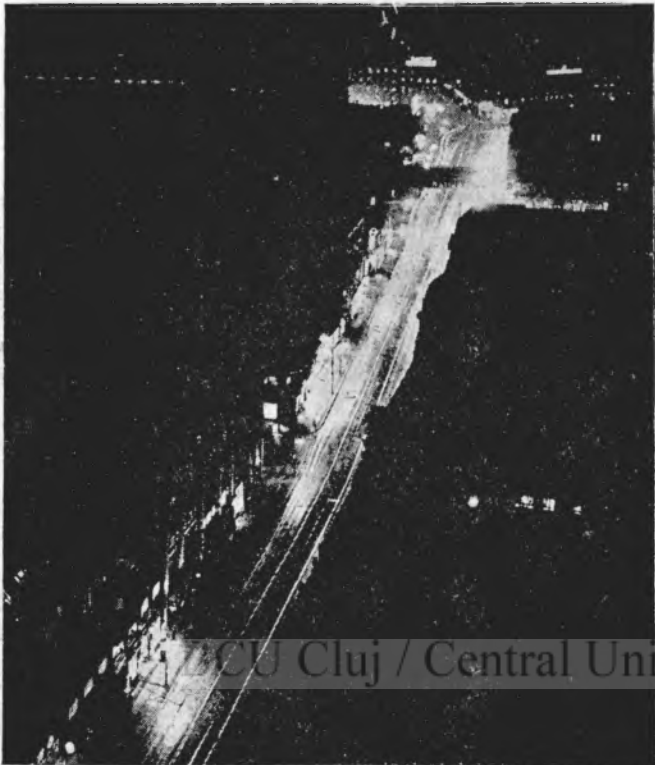
NU sunt decât vr'o 40 de ani, de când întinericul micilor ateliere americane, erau de abea străpunse de raze palide și astăzi s'a făcut lumină, ca în basme. S'au aprins lămpile electrice.

Strălucirea lor a înconjurat cu raze aurii obrazul îmbujorat de fericire al unui american de vârstă mijlocie.

— Această invenție a mea va reforma toată lumea!

Inginerul zimbând disprețuitor, a răspuns inventatorului:

— Jucării de copii!
Edison „vrăjitorul”, n'a mai făcut nici o observație. Era adâncit în gânduri. Poate că vedea în fața ochilor săi reflectoarele enorme, ale turnului Eiffel. Poate că vedea mi-

Königstrasse din Berlin noaptea

Cel care s'a aplecat asupra lămpii fermecătoare, pentru prima dată, a fost **Toma A. Edison**. El a izbucnit cuprins de fericire: „Am descoperit!” Apoi, mândru, cu un zimbet de bucurie tipărit pe față, și-a privit opera. Deși în fața sa nu ardea decât un bec electric cu fir de cărbune, bec care astăzi se găsește în păstrare, în muzeul tehnic din Boston, el putea fi mulțumit.

nunea electrică a Berlinului, sau potopul de lumină din New-York.

De bună seamă că Edison își dădea seama de ce ascunde în invenția sa. De aceea, încă de pe atunci spunea, cu totul convins:

— Lampa de incandescență este opera principală a vieții mele, oricare ar fi descoperirile ce voi izbuti să mai fac.

Avea perfectă dreptate. Astăzi

Reclama unui magazin din Londra

Oare ce viziune va fi avut marile inventator, când arătând unui inginer american, lampa cu fir de cărbune, a spus următoarele:

miliarde de becuri se aprind, în fiecare seară, nu numai spre a lumina orașele ca în timpul zilei, dar și spre a scrie cu litere de foc, pe

Cinematograful Capitol din Berlin

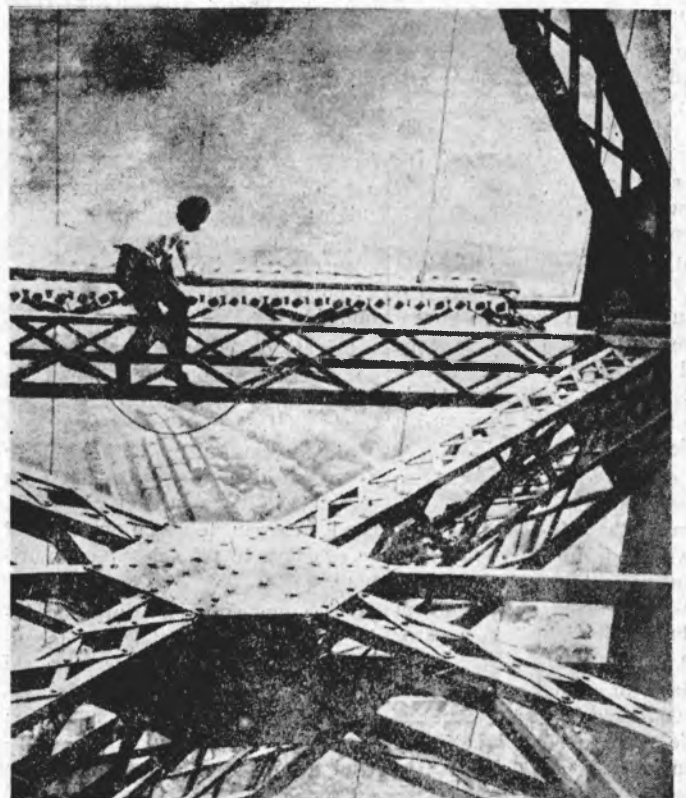
cerul albastru închis. Dispar în noapte, reapar și scânteiază la distanțe mari.

Reclama luminoasă a cinematografului „Capitol”, din Berlin, constă din 6000 de becuri elec-

trice. Își poate da seama ușor oricine de sumele extraordinare ce se cheltniesc, într'o singură seară, dar și efectul reclamei este amețitor. Aparatul fotografic nu poate să redea decât în alb, admirabilele

Fațada unui magazin din Berlin în timpul nopții

Reclama luminoasă a turnului Eiffel la Paris

efecte de lumină, de culoare albastră sau roșie, cu care se mândrește acest teatru impunător. De aceea și în ilustrația noastră efectul e palid.

La Paris, lumina cea mai puternică o răspândește turnul Eiffel. De aci mai mult de 8000 de becuri își revarsă râurile de lumină, corespunzătoare flăcărilor mai multor milioane de lumânări. Folosirea turnului este exclusivitatea fabricii de automobile „Citroen”, care plătește pentru acest monopol, primăriei Paris, o taxă de 2 milioane franci anual. Și cât va mai fi costând consumarea de electricitate?

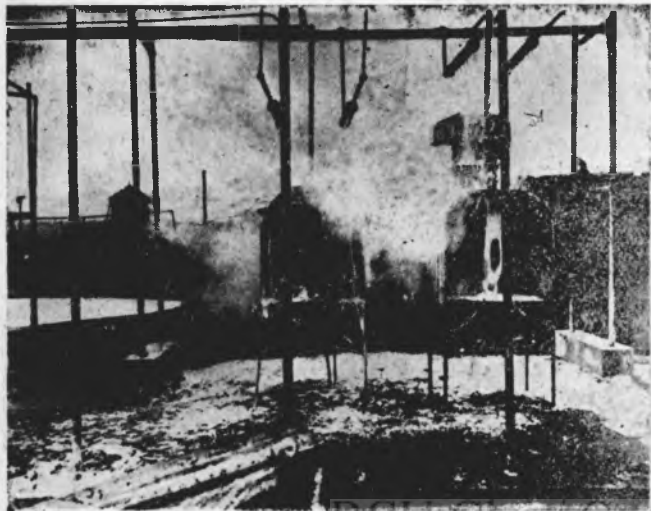
În orașele mari ale lumii, mai toți comercianții folosesc astăzi re-

„Piața Nollendorf din Berlin, în timpul nopții

clame luminoase. În birourile firmelor mari lucrează ingineri, angajați exclusiv la organizarea reclamelor acestora și câștigă mai mult decât dacă ar lucra la construcțiile de poduri sau de edificii.

Se plătesc sume fantastice numai pentru ideea reclamelor. Oricine prezintă o idee practică și nouă de reclamă, poate fi sigur că e răsplătit împărătește, de către marile întreprinderi, la care se va adresa.

O nouă instalație de stins incendiile. Un sistem pulverizator american, permite să se stingă chiar gazele care ard, fără apă, și mult mai repede decât cu apă, cu ajutorul unui praș special, care se împrăștie în cantități mici deasupra obiectelor incendiare, cum ar fi tancurile cu petrol, depozitele de spirt, cari altminteri sunt sortite arderii complete. Ilustrația noastră a fost luată în timpul experiențelor făcute 10 minute după ce niște vagoane cu petrol au fost incendiate

MODA LA ST. MORITZ

În ziua de începutul secolului (inceperea postului) se obișnuiește mai ales în Muntenia, să se bată alvița. În preajma acestei zile comerțul ambulant cu alviță e foarte asidu. Ilustrația noastră reprezintă o scenă de stradă la București

Echipa Chambridge se strenează pentru matchul de vâsire cu echipa Oxford

Citiți

„Realitatea”

Mimica în teatru și film

LA începutul începuturilor diavolul și îngerul se aflau față în față. Fața diavolului era schimonosită, plină de cucuie și de brăsdături, în vreme ce a îngerului era netedă și strălucitoare, cum e holda bogată, la bătaia soarelui.

Venind împreună — și contactul între ei n'a putut să fie decât războiul — diavolul și-a prefăcut ici și colea fața, luând din seninătatea de trăsături a îngerului, iar îngerul, fără voie a căpătat o parte din schimonosirile Satanei.

De atunci încoace există îngerul supărării și îngerul răzbunării, cari nu sunt îngeri adevărați, ci mai degrabă un amestec între satana și înger.

Diavolul însă a știut să-și prefacă tot mai mult trăsăturile, să-și înfrâneze tot mai puternic patimile, până ce, cu vremea, a reușit să convingă lumea, că nu e atât de negru pe cât îl cred oamenii. În adâncul firei sale desigur că clocoțesc aceleași frământări de iad, dar în înfățișarea sa nu se mai observă aceasta. Exteriorul său apare astăzi ca al unui înger, îmbrăcat în haina zimbetului.

Această povestire simbolică înfățișează toată istoria culturii și a artei omenești. La început, Satana nu era reprezentat decât în caracteristicile sale exclusive, iar îngerul, dea'ntregul înger. Și deoarece nu totdeauna îngerul prezintă un interes deosebit, ci mai adesea ori dânsul pictisește pe oameni, cu înfățișarea sa prea senină. Satana a avut rolul mai important. Satana are docințe ascunse, o chinuit de patimi și de păcate și toate acestea trebuie redată cât mai precis. Prin ce s'ar putea reprezenta spiritul său, în mod mai real, dacă nu prin schimonosirile sale? Sheakespeare a scris mai demult pe Falstaff și pe Henric al II-lea. Tartuffe a lui Moliere reprezintă pe scenele mondiale, de sute de ani, pe Satan într-o înfățișare modernă și până în ultimul timp, mimica juca un

rol de frunte pe toate scenele teatrale.

***
Filmul la început și dânsul se slujia mult de grimase. Se părea că această artă nouă nici nu se putea imagina altfel. Cum să se facă cineva înțeles, dacă nu-și exagerează mimica? În film nu se întrebunțază nici voce nici alt chip de exprimare. În film nu se vorbește decât în limbajul transformării trăsăturilor. Îngerul luptă cu Satana și acostă din urmă nu poate avea succes decât prin diversele sale moduri de a se schimonosi. „In hoc signo...” era deviza filmului și plecând cu gândul de victorie la drum, s'a pregătit pentru vecie în acest fel.

***
În curând însă sa observat greșala, imediat ce s'a dezvoltat spiritul critic.

Omul de cultură și Satana, care stă așezat în el, nu lucrează cu schimonosiri exagerate, și filmul, nu are nevoie de o mimică nenaturală la fel după cum se constatare în arta teatrală. Viața de pe pânză e destul de perfecționată, pentru ca actorul să se poată mulțumi de a face mișcări domoale și totuși destul de expresive. E suficientă o simplă tremurătură a pleoapelor, punerea mâinii în buzunarul hainei, un pas.

Discursurile, care sunt rostite cu glas mai puternic, reclamă și mimică accentuată, pe când artistul de cinematograful, fiindcă nu trebuie să vorbească, n'are nevoie de un joc plin de efect. Dânsul trebuie să se stăpâniască, și nu să exagereze, căci gelatina foarte sensibilă a bandei fa lumină, trădează cea mai fină mișcare a feții. Lupta între demon și înger se poate observa prin cele mai mici vibrații.

***
Prin urmare pantomima de pe film poate fi lamurită publicului foarte bine, fără grimase și fără gesturi largi. Filmul modern vorbește

Lon Chaney, regele grimasei

Buster Keaton cu figura incremenită

Norma Shearer și John Gilbert

să înălțuiască pe spectatori, mult prin acțiune, prin mișcare. Și cu acest mod de exprimare el izbuteste mai bine decât oricare alt mijloc, pe scena fixă. Filmul n'are nevoie să povestească faptele, cum face piesa dramatică în film faptele se petrec aievea și artistul trebuie să-și exprime numai viața sa interioară.

Artiștii au înțeles repede că ei în film trebuie să se miște, și nu să se schimonosească. Mai încet și mai greu au înțeles acest lucru proprietarii caselor de filme. **Asta Nielsen**

în prima ei perioadă de joc de scenă, avea grimase mari. Astăzi, deabia își mișcă buzele și cu o singură licărire a ochilor spune mai mult, de cât odinioară.

Buster Keaton provoacă râsul, prin nutra sa încrămenită.

Charlie Chaplin, fără nici un fel de grimas pronunțat, deslănțuie potop de ilaritate.

Însă și astăzi mare parte din filme, majoritatea, trăiesc în lumea grimaselor exagerate. Și fiindcă această lume n'a dispărut, nici mimi-

ca excesivă nu poate să dispară definitiv.

Dar nici n'ar trebui să dispară definitiv. Caracteristica sufletului primitiv este strâmbătura — grimasa. Când un negru din Africa zâmbește, când o maimuță face mofturi, ea nu poate să aibe altă expresie nici pe pânza cinematografică.

Lon Chaney, marele mimician, fiind copilul unor părinți surdo-muți, a fost mimica primul grai pe care l'a învățat. El își aplică talentul său

special în mod instinctiv, în rolurile primitive.

Ceeace face dânsul este într'adevăr artă, presupunând că pânza clasică se va menține și în viitor. Omul de cultură însă, ascunde în adâncul său maimuța și pe satan. Dacă se întâmplă ca strâmbătura să apară pe fața lui atunci când ucide sau când e pârtaș la grozăvii, lucrul nu are decât o explicație simplă: urîțenia degustătoare a ucigașului este etică ca orice lucru înfricoșător.

Colleen More

Motto: „Cumpărarea pianului e chestie de încredere”

Garanția cea mai deplină

o oferă renumele excelent al firmei

I. TRISKA

existență de 58 ani, cel mai vestit depozit al branșei

Reprezentantul general al cunoscutei mărci „Förster”

Cluj, Str. Șaguna 14. Telefon 419.

Regele Aman-Ullah al Afganistului și soția acestuia, Regina Suraya actualmente în vizită prin Europa

Domnul Conte G. de Laigne, Consulul Franței la Cluj, ne informează că d-na Dr. Noel, fostă internă a spitalelor din Paris, atașată în serviciu d-lui Dr. Hudelo, medic șef al spitalului Saint Louis, va ținea o conferință cu proiecțiuni, în ziua de 13 Martie 1928 în sala Bibliotecii Universitare din Cluj, la orele

5, asupra „Chirurgiei estetice în legătură cu dermatologia” și asupra „Dușului filiform”. Doamna Dr. Noel va arăta prin observații alese din diferite medii sociale, cât de mult e necesară celor cari lucrează, frumusețea și tinerețea.

Doamna Noel sosește la Cluj, venind din București Marți 13 Martie.

Dragoste năpăstuită

După masă, în cochetul salonaș al Monseniorului Ingres, la șampanie, invitații se strânseseră în jurul noului sosit în orașul reședinței episcopale, tânărul avocat d. Argenty, care abia prididea cu răspunsurile la atâtea întrebări neașteptate pe cari i le puneau mai ales un breian de nostimioare veșele, tinere soții ale colegilor lui de bară, pe cari de-abia îi cunoscuse cu prilejul caldei pledoarii ce făcuse în procesul unui desmoștenit al soartei, bătrânul Cachet, „bețivul”.

De atunci mersese vorba despre bogatele resurse juridice și de elocință ale „debutantului” d. Argenty, și pare-se că de aceea astăzi, invitații Monseniorului îi găseau noi prilejuri de vorbă.

Asta-i rea, și tot ce nu-i așa e „atentat” la morală...

— Evoluăm...

— Evoluție, dacă vreți! Dar de ce azi e atentat ceea ce ieri era normal, pentru că normalul de azi să fie, mâine atentat?... Dacă găsiți că se poate numi evoluție...

— În orice caz, d. Argenty, strașnic debut. Te poți felicita!...

— Am debutat demult, Monsenior, și încă ntr-o chestiune așa de puțin comună!...

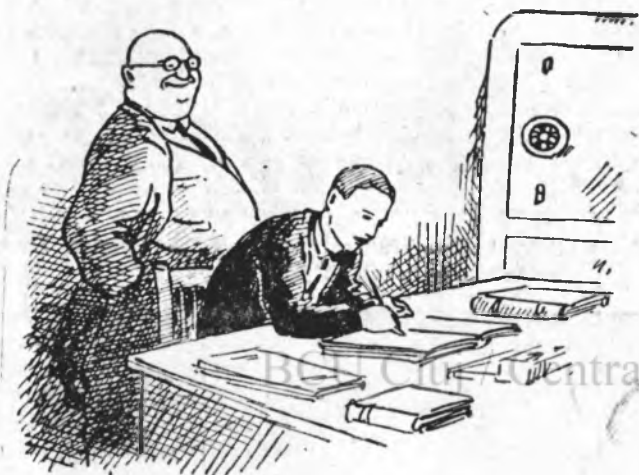
— Ne face curioase, mai ales pe noi...

— Voi povesti acest debut, Mesdames, dacă vroiți.

— Suntem numai urechi...

— Cu voia dumneavoastră, domnilor!...

— De-abia mă instalasem în

— De altfel, continua d. Argenty, cazul lui moș Cachet iese din comun, dacă nu chiar de sub orice jurisdicțiune...

— Accepții, așadar, viciul sub orice formă, prietene?!

— Și chiar manifestările lui neîngrădite de legi, făcu d. Argenty...

— Curios! observă Mgr. Ingres...

— Da, căci reversul viciului nu e tot viciul, Monsenior... Viciul e de natură sufletească, cel puțin la origină, iar cel fizic — ca să zic așa — e numai o manifestare a lui...

— Deci...

— Deci, iată lacuna legilor, marea lor lacună neafirmată... Legea pedepsește infracțiunea ori delictul, deci actele manifeste, neobservând originile lor intime...

— Alică, moș Cachet, după dumneata, e un... virtuos?!

— N'am spus-o... Dar ați fi vrut ca legea să pedepsească riguros pe acest nenorocit, atentator al moravurilor noastre...

— Și le crezi mincinoase?...

— Moravurile? Dar, Doamna mea, moravurile nu's tot o născocire a noastră? S'o mărturisim! Cu secole'n urmă, ba și astăzi pe alocuri, atentau la vreo morală cei ce umblau goi?

— Guelle idée!

— Ba nu! Dar am venit tot noi, în numele moralei, în numele pu-

Melun sur l'Orne, unde mă înscrisem în baron, când fui rugat de un prieten al tatălui meu, abatele Morin, duhovnicul închisoarei de acolo, să iau apărarea unui năpăstuit, al cărui proces urma să se judece în câteva zile.

Vă închipuiți că legasem de debutul meu atâtea visuri, atâtea nădejdi, și aș fi dorit un debut răsunător, care să satisfacă cel puțin amoru-mi propriu, dacă nu o omenescă vanitate.

Lupta lăuntrică ce mă frământa nu era ușoară, și aveam de ales între vanitate și omenescă datorie de conștiință care mă stăpânea tiranic...

Am cedat stăruințelor cucernicului abate, și împreună am făcut drumul la închisoarea ce părea o fortăreață medievală.

Am străbătut făcuți pustia curte a închisoarei și mai mult ne-am târât prin gangurile mucezite, în păreții cărora păreau săpate fereștriciile cu gratii ale celulelor celor scoși din rândul oamenilor. La capătul unui coridor prins în obscuritate, ne oprirăm. Ajunseserăm Paznicul desferecă drugul ruginit al mormântului unui om ce trăește, și sculat de pe lespezile ude, ni se înclină cu smerenie un om ce părea o arătare.

Era Georg Defresnay, întâiul meu client, debutul meu, primul meu pas în viața-mi avocațască. De-ar fi știut-o!

Un tânăr palid, doborât, căruia suferința îi lăsase ultime licăriri de viață.

Abatele Morin îl făcu să înțeleagă rostul venirii noastre și chinuiala Georg, în ultime spasmuri de viață, în ultime de vorbă, începu, cu greu, jalnicaspovedanie a atâtor omenesti tragedii.

*

Mă numesc Georg Defresnay, milosule domn... dacă mai pot avea un nume...

Sunteți al doilea și ultimul, după cucernicul părinte, căruia mai mărturisesc rostul șederii mele aci, în fundul pământului parcă, și puterile-mi sleite abia mi-ajută spovedania...

Pornit din obida unui umilit sat de munte, am închinat plinătatea unei vieți de muncă, de lipsuri și de amarăciuni, cărții, luminii către care tindeau toate nepotolitele-mi porniri de mai bine.

La capătul acestei trude plină de desnădejde, am terminat în Lyon, studiile comerciale și întâiu-mi angajament fu la „Styx Lloyd”, o nouă societate transoceanică, în plină prosperitate.

Căpătasem un loc bun eram bine retribuit, și cu micile-mi economii mai ajutam pe bieții bătrâni să mai scape de grijile iernii sau de menderle vreunui cămătar mai lacom din fire.

Eram liniștit sufletește pentru că aveam un post bun, eram mulțumit că puteam îndepărta obida bătrânilor de cari mă năstrănușasem, și nutream molcom nădejdea unei tovarășii tihnite, pentru anii ce mai aveam de trăit.

Binecuvântez chiar clipa când gândul acesta se'n dreptă spre fata mezină a proprietăresii mele (chiriașă și ea, biata!), a fată cinstită, supusă, de toată isprava.

O, Blanche!

alor ei, pe cari începusem să-i substitui alor mei.

Și — ca să nu vă rețin — s'a întâmplat ceea ce bănușiți, scumpe domn, am îndrăgii pe Blanche cu toată vâltoarea tinereții mele, cu tot avântul dorurilor mele, cu toată curățenia gândurilor mele.

Viața-mi se scurgea, zi de zi, tot mai bună, tot mai fără de griji, tot mai liniștită, și nu adăstam decât scrisoarea bătrânilor mei, ca să-mi îngădui s'o cer mamă-sei pe aleasa mea, pe Blanche cea blândă, cea fără de prihană.

S'a întâmplat — nenorocirea nenorocirilor! — ca proprietarul mamă-sei să fie tocmai Smidt, directorul meu, pe care-l vedeam prin curte tot la începutul lunii, strângând banii dela bieții chiriași, sau zvrăind în strada — fără nicio milă — boarfele celor ce nu-i putuseră plăti.

Doamne, când mi-aduc aminte!

Venise într-o zi și la mama Blanchei, care însă nu-i putu plăti, căncepuse să-i cumpere fetei de-ale casei, pentru nuntă.

Rugămintile și plânsul bătrânei nu-i inmută inima-i de piatră și numai sosirea Blanchei îl mai potoli.

O prinse voios de bărbie și se'nvoi cu amânarea cerută de biata bătrânică, mai ales că stăruisem și eu, ca logodnic al Blanchei, cum i-o și spusese, plin de mândrie.

De-atunci nu l'am mai văzut prin curte... căci n'am mai avut când...

Casier al „Styx Lloyd”-ului, aveam un post de grea răspundere, dar totul mersese de minune... până într-o zi...

Pasă-mi-te, Smidt pusese ochii pe Blanche, nenorocitul de mine!... Dragoste năpăstuită!...

Ce-a urmat, bunul meu domn, e ușor de bănuit.

Un inger, bunul meu domn, o comoră!

(Georg își infundă fața în pumni, storcând cele din urmă lacrimi rămase).

Blanche Villiers — căci așa o chiamă — intrupa toate năzuințele mele de viitor, curate, bune, neprihănite.

Lucram cu toată râvna la biuro, și Smidt, directorul, părea mulțumit de mine.

Intors acasă, găseam tihna și liniștea familiară a Blanchei și a

în mărșavu-i dor de a prinde pe Blanche în mrejele-i murdare, trebuia să mă înlăture, în primul rând, pe mine.

Tocmi un borfaș de rând, pe Julot, și-l puse într-o noapte să spargă casa de bani pe care-o aveam în primire, după ce avusese grijă, nemernicul, să o golcască din vreme.

Steaua, steauar care mă'ncrezusem atâtea, îmi apusese... și poate pentru totdeauna.

A doua zi, de față cu'nspăimân-

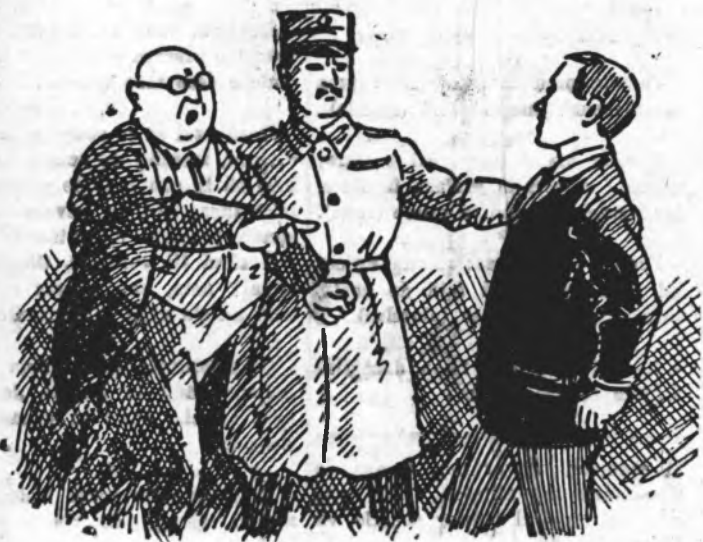
tata Blanche chiar, fui arestat sub bănuiala de furt, și Smidt aru cruzimea să mă acuze ca pe un om de rând, și să mă zvârle în acest mormânt pentru via, din care nu știu de voi mai ieși vreodată...

Bestia trecuse prima piedică, în-lăturându-mă.

Vă'nchipuiți, cred, jalea scumpei Blanche, chinul ei sfâșietor, desnădejdea ei fără margini și neputința ei de a-mi veni în ajutor scotându-mă din această celulă cu miros de mormânt, din nou la lu-

l-a'mpins la siluire, și ingerul meu. Blanche cea fără de prihană, a știut să curme la timp atingerile lui scârboase, și'ntr-o clipă de dumnezeiască răscăală a cinstei, de supraomenească luptă cu păcatul, l'a'mpuscat ca pe-un câine, pe-acest vampir poficios de trup neprihănit, pe-această bestie cu chipul doar de om.

Și moartea acestui nemernic a adus-o la „Santé”, în acel viu mormânt de rușine, de promiscuitate, de stigmatizare.

mină, din nou liber, din nou al ei, și pentru totdeauna.

Desnădăjduită, s'ar fi agățat de orice ram de scăpare...

O, Doamne!... Înprăștiate's cărările destinelor ce urzești făpturi-

Aceasta-i spovdania, domnul meu, în toată gojiunea ei, dar și'n toată curățenia ei!

De-acuma, faceți cu mine ce vreți!

De mai credeți în Dumnezeu, fiți

lor Tale!... Cu ce-ți meritați, oare, vitregia?...

Ce-a urmat pe urmă, mi-a spus-o mama Blanchei, care-a putut intra Dumine-nă trecută, în iadul ăsta... (Blanche e închisă și ea, sărmana!)

Nemernicul de Smidt, a lăsat-o vreo două zile să-și istovească amarul, și apoi s'a dus la ea, pasă-mi-te s'o consoleze!...

A umblat cu soșele și momele, îmbiind-o să mă scape, dându-i chiar bani (banii cari-i... furasem) ca s'acopere lipsa, și spunându-i că o face doar pentru că are inimă bună (viperal) și că vrea să ne-ajute, numai ca s'o știe mai blândă cu el, mai bună, mai... înțelegătoare!

Dar hoitu-i răscolit de pofta

Dumnezeul mei, căci în Cal al oamenilor nu mai am de ce crede!...

Deja eram, fără să mai știu cum, acasă, când se suse din minte-mi ultima licărire a edeniei lui Georg Defresnay...

Intâiul meu vent!... Debutul meu!...

Și totuși, trebu să-l apăr!

Simțeam cum stul din mine mă'mbie la această apărare, netimpăcat cu gândul a un nevinovat zace'n fund de peărie...

— Du courage d'Argenty! Un pen du courage!

Și la 26 Iunie 92... fu procesul...

Debutam... Am învins ușor primii fiori ai

Considerațiuni asupra Cancerului

Cancerul la femei

CANCERUL numit la noi popular rac, în nomenclatura franceză, epitelom sau neoplasm, iar la Germani carcinom, e o tumoare malignă — formațiune de natură rea —, care poate lua naștere în organelo interne sau externe producând acolo deformațiuni și de-

Deobiceiu cancerul naște spontan și fără cauză cunoscută.

E bine delimitat și se dezvoltă ca un corp străin în dauna organismului. Crește mare, fără limită, distrugând țesuturile.

Produce substanțe toxice, care răspândindu-se în organism dau

Profesorul Johanne Fiebigger, deținătorul premiului Nobel pentru cercetările sale asupra cancerului, a murit la Copenhaga, la vârsta de 60 de ani, bolnav de cancer

strucțiuni mari. A existat, desigur, casexie, adică slăbire și anemie totăci celelalte boli, în toate timpurile. În scrierile lor, Hippocrat și Galien, vorbesc, în linii generale, de astfel de tumori.

debutului și pledoaria mea fu caldă, fu convingătoare, pentru că luptam pentru o cauză omenească, pentru o cauză a cărei sfântă dreptate o împărțisem.

I-am apărât pe amândoi...

De lați fi văzut, Mesdames!... Cu mâinile înălțuite, ochi în ochi, făcând... corp comun, îmi

De cauza acestor năpăstuiți legam însuș viitorul meu, însăși viața mea...

Și când jurații au adus visatul verdict de achitare, mi-am conturbat și eu clienții, îmbrățișându-i, căci ei se'mbrățișau sărmanii, omenește!...

Debutul meu, Mesdames...

sorbeau increzători fiecare frază, fiecare votbă, fiecare silabă!...

Păseau uniți spre ocnă, ori spre soare-răsare...

Sala era transportată, Messieurs. Jurații, Monsenioro, erau stane...

Simțeam cum în cauza lor luptam pentru cauza obștescului omenească, eternului nerv de viață, zeificând Amorul...

Debutam, Mesdames!...

Blanche Villiers și Georg Defresnay!...

Ce timpuri!...

— Bravo, d'Argenty!... Fii mândru!...

— Cât omenește mi-e permis, Doamnă!

— Du champagne pour d'Argenty!... Vivat!...

— Après vous, Mesdames!...

la un alt organ apropiat sau depărtat, unde se formează o nouă tumoră canceroasă; simptomele morbide la locul primei localizări putând fi ușor diminuate.

Cancerul trece prin toate mărimile: dela un nodul cât un bob de mazăre, până la o formațiune cât un cap de copil.

Poate să fie ramificat ca o conopidă — forma conopidiformă — sau cum e craterul unui vulcan — forma ulcerativă, crateriformă.

Consistența variază: dură, lemnosă, cum e în cancerul schiros; moale friabilă, ca în cancerul encefaloid sau medular; alteori, poate fi ca masele de icre, deci cu o consistență gelatinoasă, din care cauză cancerul se numește gelatinos.

Cauzele, care produc cancerul nu se cunosc încă; deși au fost foarte mulți cari au căutat să le stabilească. Așa Rappin, Scheurleu, Domingos Freire, au crezut că poate fi un microb; alți, cercetători mai târziu, printre cari Sawtchenko (1895), au descoperit niște mici formațiuni pe care le-au crezut că sunt paraziți și le-au numit chiar „paraziții cancerului”; Cohuheim crede că în corpul omnesc, la naștere, ar rămâne mici grupe de celule ce nu sunt mature — au forma embrionară — cari, la un moment dat încep să se înmulțească; foarte mulți autori însă, susțin o nouă părere, care de fapt s'a putut dovedi și experimental și anume, un cancer produs prin trauma țesuturilor, astfel fumătorii cu pipa fac mai des cancer la buza inferioară iar tinichigiii, cancer al rectului.

Babeș spune că femeile sunt mai predispușe la cancer pentru că mitra și mamelele (fățele) sunt locuri de predilecție pentru dezvoltarea cancerului, mai ales al celui cu forma ulcerativă. Acesta se prezintă la început ca formațiuni mici dure, care mai apoi cresc, se ulcerază prezentând cruste (coji) pe un fond foarte neregulat și care la cea mai mică atingere sângerează. Are un miros foarte pătrunzător.

În prima lui fază cancerul nu dă nici o altă turburare, înafară de sângerările neregulate. Cancerul numai târziu dă semne generale: slăbire totală, anemie — care se manifestă prin o colorație galbenă ca paiul a tegumentelor (pielei) — și intoxicație, care rezultă din rezorbția toxinelor plecate dela cancer; atunci, însă, e prea târziu.

La noi cancerul la femei face ravagii enorme. Mai toate se prezintă la medic în perioada ultimă, când nu se mai poate face nimic căci cancerul a distrus și organele vecine cu mitra. Din cauza lipsei de educație, din cauza unei false pudori, sau din nepricepere, femeile nu vin la medic dela început, fiind că le e rușine, sau fiindcă nu le doare și deci pot lucra. Vin abea atunci când apar durerile și slăbirea organismului. Mortalitatea femeilor canceroase e foarte mare.

Tot atât de răspândit la femei e și cancerul mamelei. Acesta se poate recunoaște foarte ușor: deși nu simte dureri, totuși, apăsând ma-

mela cu palma în spre piept, fără să o prindă în mână, simte o vătăre, cât un bob sau mai mare, care obișnuit nu trebuie să fie, cu excepție în timpul lactației, când mamelele e plină cu lapte.

Un alt semn e că storcând mamelele se scurge un suc sângeros, care iarăș nu trebuie să existe normal.

Ca tratament sigur în prima fază e tratamentul operator. Când operația s'a făcut la timp, înainte ca tumoarea să se fi generalizat, când e încă localizată la mitră sau mamele, avem un rezultat foarte bun; în caz contrar dă recidive, adică după câteva timp tumora reapare.

Mai târziu când cancerul s'a întins și la alte organe și operația nu se poate face, se poate încerca și un tratament cu Röntgen sau cu Radium.

Pentru a preveni această fază însoțită ca prognostic, cel mai sigur mijloc este ca fiecare femeie să se ducă la medic din trei în trei luni sau cel puțin de două ori pe an, pentru a i se face examenul, chiar și atunci când nu observă nimic anormal.

Ca sfaturi care se pot recomanda pentru prevenirea cancerului sunt: curățenia și examenul medical la timp, evitarea cât de mult a paraziților. Femeia trebuie să-și amintească întotdeauna că la început cancerul nu dă dureri; să se teamă de orice întărire din senin a mamelelor, chiar nedure-roase; să evite traumatismele: loviri, ciupiri străngeri și iritațiile pielii.

Când fiecare femeie va înțelege importanța examenului medical în punerea diagnosticului precoce, de timpuriu al cancerului, și va respecta prescripțiunile igienei, atunci cu siguranță cancerul mitrei

Femeia în proverbe

Femeia nici cu floarea nu-i permis s'o lovești (turc).

O găscă, două femei — nu târg întreg (ungur).

Adevărata femeie e aceea, care nu aro nici o istorie a sa (francez).

Femeilor, după moarte, le cresc mâselele înțelepciunii român.

Vinul vechi și faza vechie, n'au același preț (ungur).

Femeia prea învățată, supă prea sărată: sunt insuportabile (spaniol).

Femeia ori e miere, ori e fier; mierea uneori se preface în fier, dar fiera nici când în miere (rom.).

Femeia e ca marea: se supune celui dărz; e teribilă față de acela, care se înfioară de ea (olandez).

Nu există apă mai falsă, decât lacrimile femeii (ungur).

și mamelei nu vor mai fi așa de răspândite, mortalitatea va fi scăzută și numărul bolilor sociale va fi redus.

Bibliografie: Prof. Dr. Cristea Grigoriu: Curs de gynecologie; Prof. Dr. Jacobovici: Cancerul; Prof. Titu Vasiliu: Curs de anatomie patologică; Achad et Loeper: Anatomie patologică; Léon Schekter: Essai d'hygiène de médecine préventive; Jule Courmont: Précis d'Hygiène; Et Baronaki: Le Cancer et son traitement médical rationnel; Deniker & Meurs: Gynecologie; E. Forgue: pathologie externe.

Doctor Omega.

Lacrimile femeii sunt mai prețioase, decât cât te costă (spaniol).

Pe trei nu-i poți satisface niciodată: marea, avarul și... femeia (latin).

Limba femeii e sabie de care nu se prinde rugina niciodată (chinez).

Ce știu două femei, nu mai este secret (ungur).

Cea mai bună ușa e aceea care nu scârțâie, precum și cea mai bună femeie e care tace (polon).

Dacă vrei să te convingi, că aurul e curat, freacă-l de peatra de probă. Vrei să te convingi de puterea bonului? Încearcă-l cu povară. De existența (natura) unui tânăru? Ascultă-l când îți vorbește. Gândul unei femei? Arta, cunoașterea acestuia... încă nu s'a aflat (hindusan).

În fidelitatea unui câine te poți încrede până la moarte, iar într'a unei femei... până la prima ocazie (francez).

Cine ghicește toate vicleniile femeiești ajunge de viu în — raiu (polon).

Sufletul are două otrăvuri: vinul și femeia frumoasă (persan).

Mai degrabă poți păzi o turmă de iepuri decât — o femeie (român).

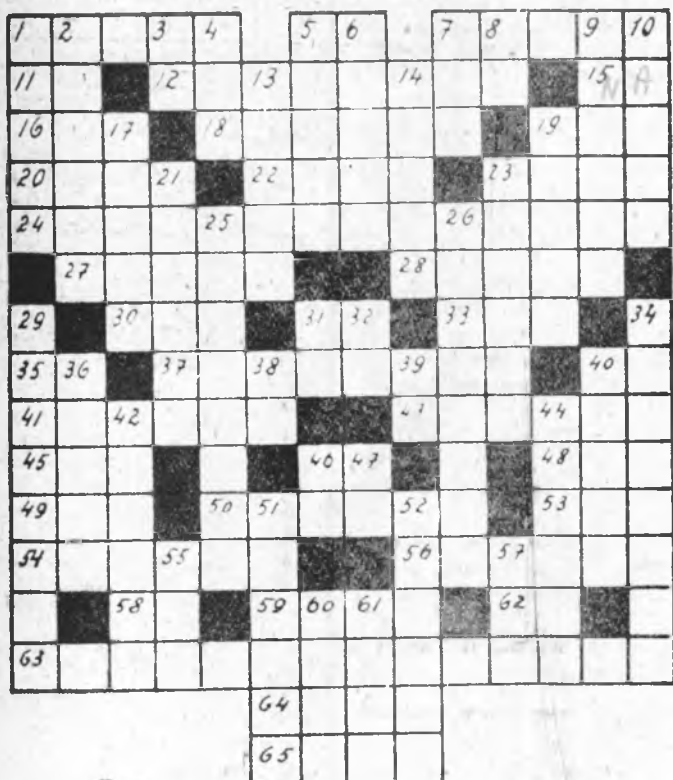
Bărbatul e soba, femeia e focul și dracul foii (cel ce suflă) (spaniol).

Femeia e ca umbra. De fugi de ea te urmărește. De o urmărești fugi de tine (indian). Simeon Rusu

Carnavalul la Nizza. Cunoscutele „Do' Sisters” la bătaia cu flori au obținut premiul întâi

JOCURILE „REALITĂȚII” GRAFOLOGIE

JOC No. 1 CUVINTE INCRUCISATE
(10 puncte)
trimis de Const. C. Palade-Bacău

ORIZONTAL:

- 1. Comun
- 5. Verb ajutător
- 7. Asfalt
- 11. Unitate de măsură
- 12. Filozof elvețian (1815—1895)
- 15. Poftim
- 16. Insușire
- 18. Tatăl lui Saturn
- 19. Cardinal și savant italian (1782—1854)
- 20. Tragediană franceză (1836-1891)
- 22. Indemânatic
- 23. Crămadă de nisip
- 24. Provincie romană
- 27. Blană de vulpe
- 28. Numele popular al paconului
- 30. Netez
- 31. Literă grecească
- 33. De două ori
- 35. Om de stat spaniol (1821-1901)
- 37. Mănăstire în jud. Iași
- 40. Unguent
- 41. Greșală
- 43. Scriitor latin
- 45. Terci
- 46. Notă muzicală
- 48. Râu în Franța
- 49. Fire de urzeală
- 50. Scriitor spaniol (mort la 1620)
- 53. Noțiune de timp la plural
- 54. Urmele roatelor de căruță
- 56. Provincie în vechea Grecie
- 58. Insă
- 59. Intins
- 62. Armă de apărare
- 63. Politician român mort la 1927
- 64. Steag turcesc
- 65. Zeii binefăcători din Mitologia Scandinavă

- 36. Grâu roșu de vară
- 17. Scrisoare
- 42. Stat în America
- 3. La jocul de cărți
- 21. A musura aspru
- 55. Port în insula Ré
- 4. Arhiepiscop francez (573-623)
- 25. Lucrător
- 13. Se desface
- 38. Pronume
- 51. Ridicătură la joc de cărți
- 5. Celebru astronom francez (1786—1853)
- 31. Interjecție
- 46. Pronume
- 60. Orifical rectumului
- 6. Filozof grec (sec al V-lea a. Chr.)
- 32. Notă muzicală
- 47. Glod
- 61. Cunoaște
- 14. Burduf pentru undele.
- 39. Exclamație (invers)
- 52. General roman ucis de Valentinian
- 7. Cântăreț
- 26. Operă arhitectonică renumită în antichitate
- 8. Plantă textilă
- 23. Arbore mare din China
- 67. Rege iudeu (726-718 a. Chr.)
- 19. Sufletele morților adorate ca divinități, la romni
- 44. Locuitor într-o plă
- 9. De aceeași părere
- 40. Strămoșii Bascilo
- 10. Călugăriță
- 34. Artist dramatic reân în viață

VERTICAL:

- 1. Cazan pentru must
- 29. Caracteristic
- 2. Soția lui Ascanio Golonna (1500—1577)

Capella Bursa - Pastoris, Ruginoaasa. Un caracter neprecis, și nu deplin dezvoltat. Sirguitoare, suflet bun. Are multă dragoste pentru natură. Cultă, inteligentă. Probabil vorbește mai multe limbi. Ii plac parfumurile. Temperament liniștit și serios. Sentimentală. Are tendințe spre misticism. Un viitor favorabil.

Gameii Saile, Ploești. Fire impulsivă. Nervositățe mare. Incepe un lucru dar curând îl lasă. Suflet singular, serios. Incăpăținare mare. Poate iubi cu pasiune dar tot atât de tare poate și urî. Sexualitate dezvoltată. Fire mai mult auditivă decât vizuală. Orizontul îngust. Spirit bărbătesc.

Alina, Sinaia. Fire calmă și sentimentală. Orizonturi largi. Incăpăținată. Inteligentă. Tenace, ce-și pune în gând odată trebuie să ducă la bun sfârșit. Nu se crede ușor în oameni și nici nu leagă repede prietenie. Ii place mai mult singurătatea decât societatea. Probabil că desenează, îi place pictura și cinematograful. Fire mai mult

vizuală decât auditivă. Ordonată, îi place muzica melodioasă și parfumurile.

A. A., Sibiu I. Om energic. Ii place să conducă dar se pare că nu are o situație de conducător. Inteligent, ordonat, cult, și serios. Fire dreaptă și hotărâtă. Orice începe sfârșește cu bine, deși nu ia ușor o decizie definitivă. Amabil în societate, tăcut, mai mult scrie decât vorbește. Probabil că va reuși în viață.

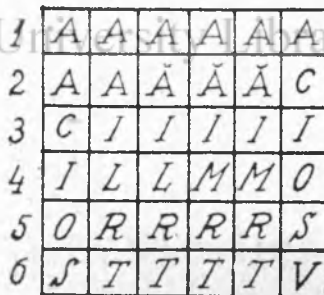
Z. N., Sibiu II. Fire asemănătoare cu cea de sus. Bunătate sufletească și mai puțină severitate. Trăsături bărbătești. Fire conciliantă, liniștită, îi place muzica. Restul caracterului foarte asemănător cu cel de sus.

Epicur, Cluj. Suflet încă neformat, tânăr de sigur acum își face și educația și cultura. A femeiat, neglijent. Fire neprecisă și dezordonat, puțin se poate spune din scrisul său actual.

V. M. O., Ploești. Sentimentală, mistică, caracter de elită. Trăsături feminine, accentuate. Fire blândă deși nu e lipsită de energie. Ordonată, un creier bine organizat. Știe să se conducă singură în viață. Are vederi largi. Nu leagă ușor prietenie, nici nu se crede repede în oameni. Egoistă.

Vladimir Cazacu, Căzănești, jud. Orhei. Om îndrăzneț, întreprinzător, hotărât și inteligent. Sărguitor și serios. Are oarecare viclenie, pe care știe să o întrebuinteze. Citește

JOC No. 2. PATRAT
trimis de Gr. Bordea—Râmnicul-Vâlcea.
(10 puncte)

- 1. Pictor și erudit italian (1512—1574)
- 2. Numele a doi mari viziri
- 3. Raționament format din mai multe propoziții
- 4. Comandantul unei flote
- 5. A pierde în general
- 6. Regat în Europa meridională Vertical la fel

EBONITUL
FABRICA DE TOCURI
DE SCRIS CU REZERVOR
BUCUREȘTI
Bulevardul Elisabeta
No. 57
A PUS IN VANZARE PRODUSELE SALE CARE SUNT SIMILARE CU CELE MAI BUNE FABRICATE STREINE
SECTIUNE SPECIALA PENTRU REPARAT ORICE SISTEM DE TOCURI

Berea „URSUS”
Berea „URSUS-EXTRA”
Berea „HERCULES”
sunt mărcile cele mai bune.
Ursus Fabrica de Bere S. A.
CLUJ (Mănăstur)

Mae Murray

Norma Talmadge

Lilian Gish

Gloria Swanson

Clara Bow

CELE MAI FRUMOASE STELE ÎN CINEMATOGRAFUL AMERICAN